

НМТ-2025: ГЕОГРАФІЯ

2024

ГЕОГРАФІЯ
НМТ

2024

1. ПІДСУМКИ НМТ-2024 ЯК
МОТИВАЦІЯ ДЛЯ УСПІШНОЇ
ПІДГОТОВКИ ДО НМТ -2025

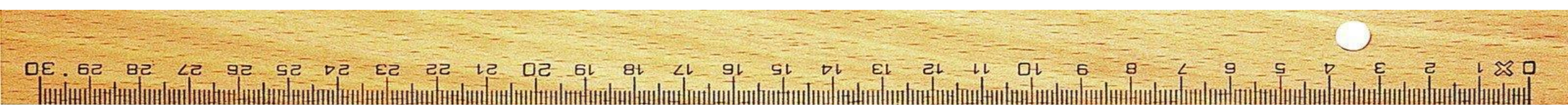

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи з географії за формами

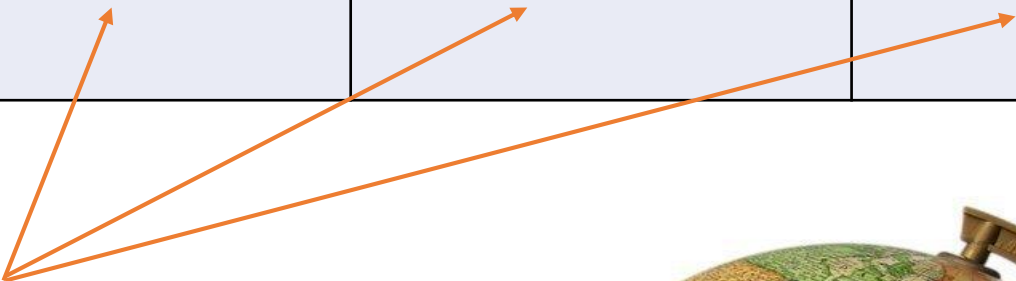
Змістовий блок	Форма завдання			Разом
	з вибором однієї правильної відповіді	відкритої форми з короткою відповіддю	з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих	
Загальна географія	1	3	–	4
Географія материків і океанів	4	–	–	4
Фізична географія України	4	1	1	6
Населення України та світу	3	–	1	4
Україна і світове господарство	7	–	1	8
Регіони та країни	1	–	3	4
Усього:	20	4	6	30

Розподіл максимально можливих балів за змістовими блоками

№ з/п	Змістовий блок	Максимально можливий бал	Частка від загальної кількості балів (%)
1	Загальна географія	7	15,2
2	Географія материків і океанів	4	8,7
3	Фізична географія України	9	19,6
4	Населення України та світу	6	13,1
5	Україна і світове господарство	10	21,7
6	Регіони та країни	10	21,7
Усього		46	100

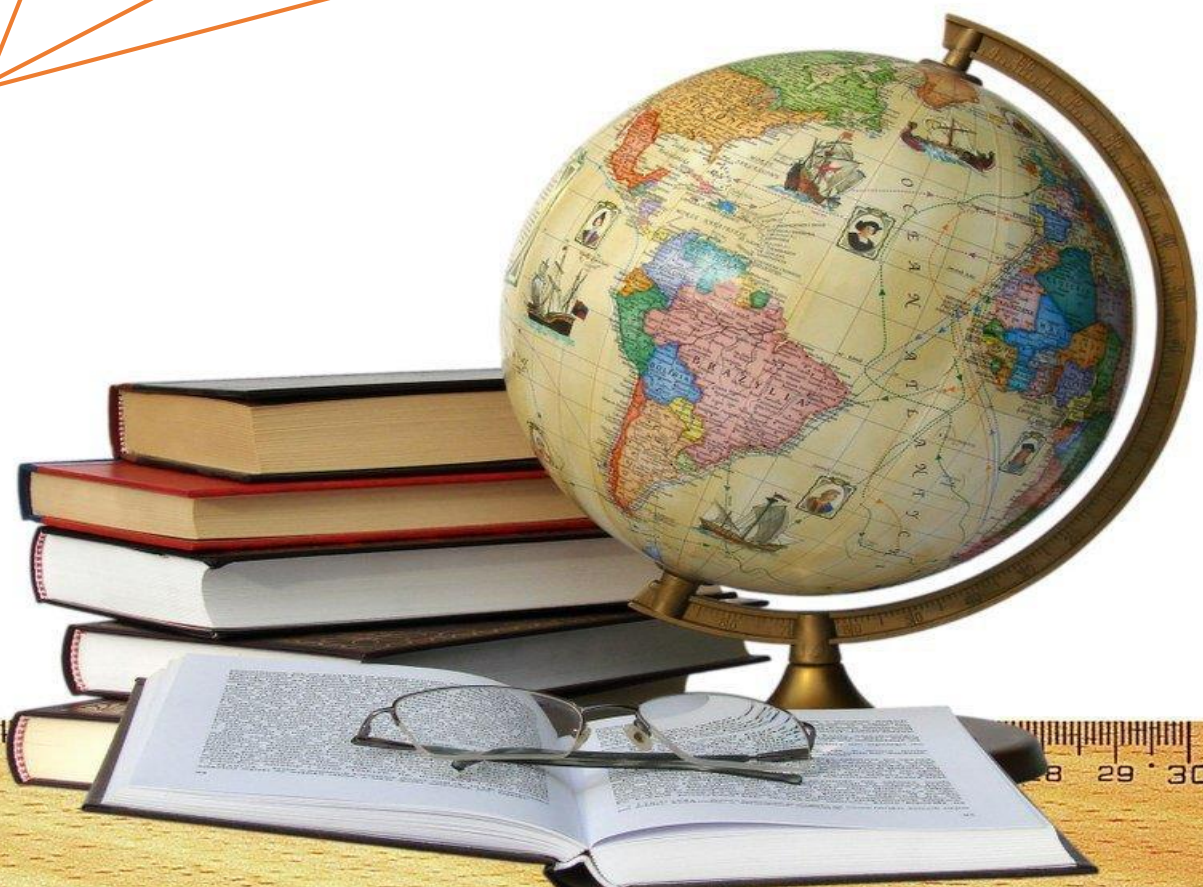

КЛЮЧ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D- index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			

Пояснення

*понять (термінів), які
використовуються для характеристики
результатів виконання тестових
завдань*

Складність тестового завдання (P-value) – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування.

Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання.

У таблиці наведено інтервали значень складності та характеристику тестового завдання.

Інтервал значення P-value	Характеристика завдання
> 80 %	дуже легке
60 – 70 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 «	дуже складне

Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання (D-index) – здатність тестового завдання відділяти учасників тестування з різним рівнем навчальних досягнень.

Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре і погано підготовленої) груп учасників тестування.

У таблиці наведено інтервали значень розподільної здатності та характеристику дискримінативності тестового завдання

Інтервал значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

Кореляція тестового завдання (Correlation) – зв’язок між результатами виконання певного завдання тесту учасником тестування та загальним балом, отриманим ним за весь тест, – обчислюють у вигляді коефіцієнта:

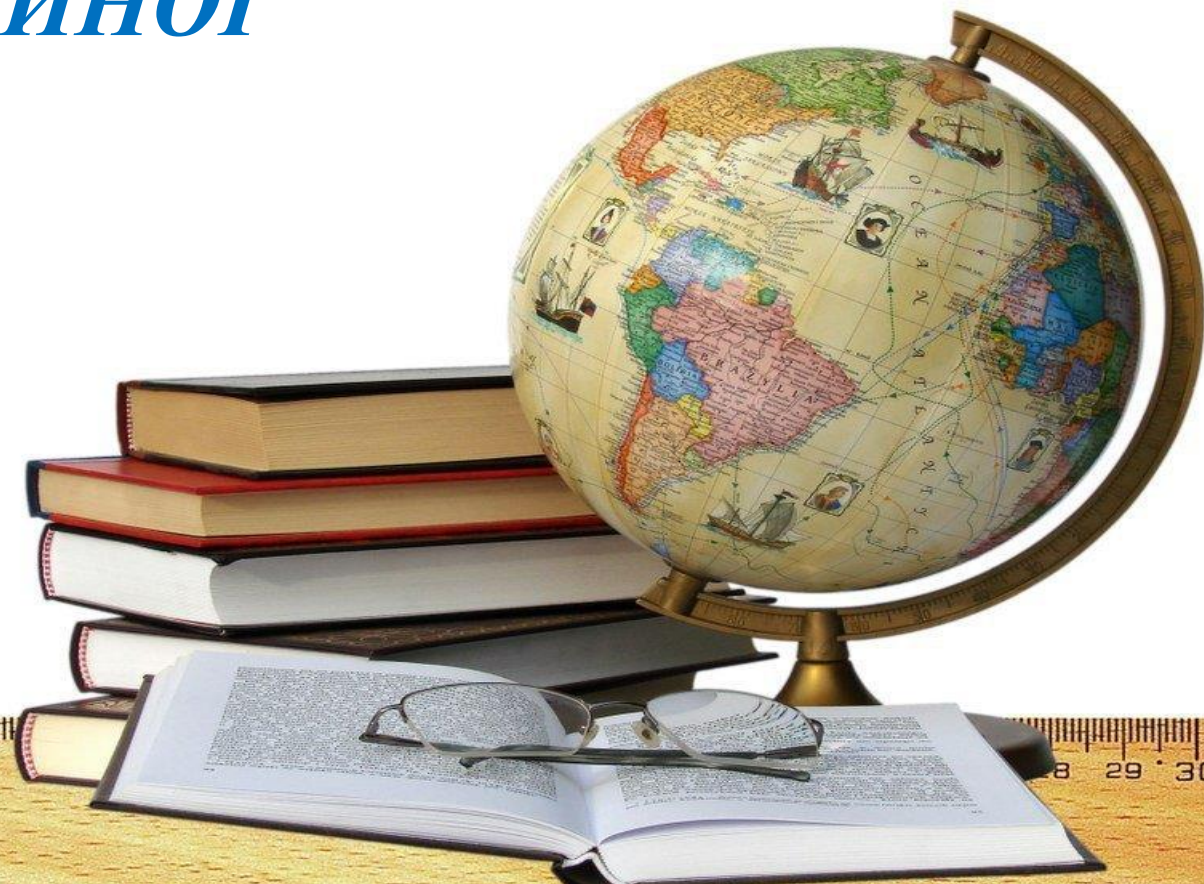
- **Rit** (Item-Test Correlation) – зв’язок між результатом виконання певного завдання тесту учасником тестування та загальним балом, отриманим ним за весь тест, урахувуючи бал за виконання цього завдання;
- **Rir** (Item-Rest Correlation) – зв’язок між результатом виконання певного завдання тесту учасником тестування та загальним балом, отриманим ним за весь тест, не враховуючи бал за виконання цього завдання.

Що сильніший зв’язок, то вищим є коефіцієнт кореляції, і тим більшою є розподільна здатність завдання. Значення коефіцієнта кореляції належить інтервалу **[-1;1]**, тобто варіюється від 0 (**випадковий зв’язок**) до 1 (**абсолютний лінійний зв’язок**) або -1 (**абсолютний негативний лінійний зв’язок**).

У таблиці наведено інтервали значень коефіцієнта кореляції та інтерпретація розподільної здатності завдання

Інтервали значень показника Rit	Інтерпретація розподільної здатності
> 0,25 – 1	висока
> 0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

*ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЩОДО
РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ
ЗАВДАНЬ СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ 2024 року*

Сертифікаційна робота з географії 2024 р. містила 40 % завдань, включених для оцінювання знаннєвого складника (знання, розуміння) результатів навчально-пізнавальної діяльності учасників / учасниць тестування.

Психометричні характеристики таких завдань засвідчили, що **переважна більшість тестованих розпізнавала лише:**

розташування
України на картах
Європи й світу

та найбільші географічні
об'єкти на картосхемі
материків і океанів

**Більш як 2/3
учасників тестування**

не відрізняли

**позначені кольорами на
картосхемі України
басейни річок від
природних зон чи форм
рельєфу**

не ідентифікували

**об'єкти на картах окремих
материків, наприклад
Гвіанське плоскогір'я на
фізичній і тектонічній картах
Південної Америки**

7. Укажіть на фізичній карті Південної Америки плоскогір'я, яке відповідає Гвіанському щиту докембрійської платформи.

А
Б
В
Г

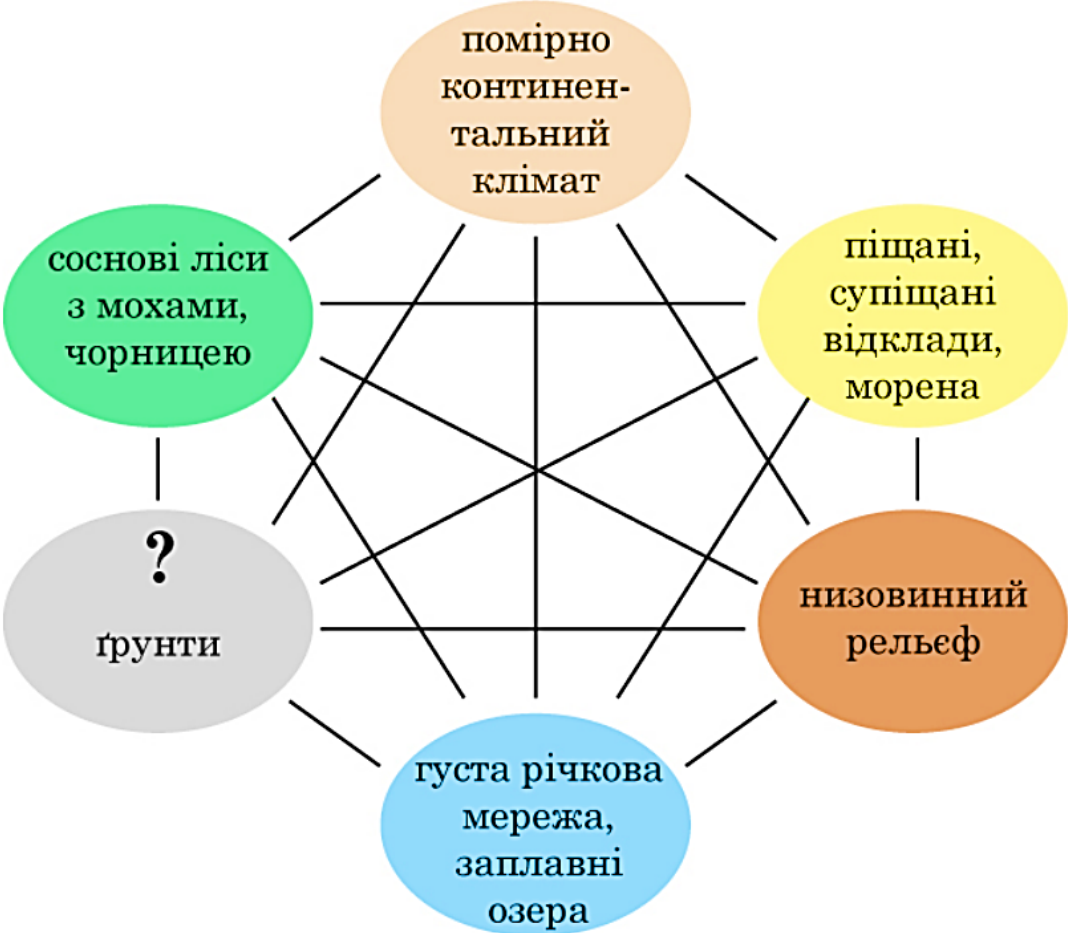
КЛЮЧ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
А	32,6	22,7	20,1	24,6	32,6	35,7	0,2

Завдання 2024 р., які були скеровані на перевірку
розуміння причиново-наслідкових зв'язків у
природних комплексах:
за схематичним зображенням взаємозв'язків між
складниками природного комплексу на
Східноєвропейській рівнині (сосновий ліс) учасникам /
учасницям тестування було
складно визначити характерний для нього тип
ґрунтів. ↓

2. За схематичним зображенням взаємозв'язків між складниками природного комплексу на Східноєвропейській рівнині визначте характерний для нього тип ґрунтів.

- А коричневі
- Б каштанові
- В чорноземні
- Г підзолисті

КЛЮЧ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	17,9	8,7	45,7	27,7	27,7	34,3	0,3

Переважна **більшість** тестованих не **розуміла**, наприклад,
залежності між:

тектонічними
структурами

й потужністю чохла осадових
порід у їхніх межах

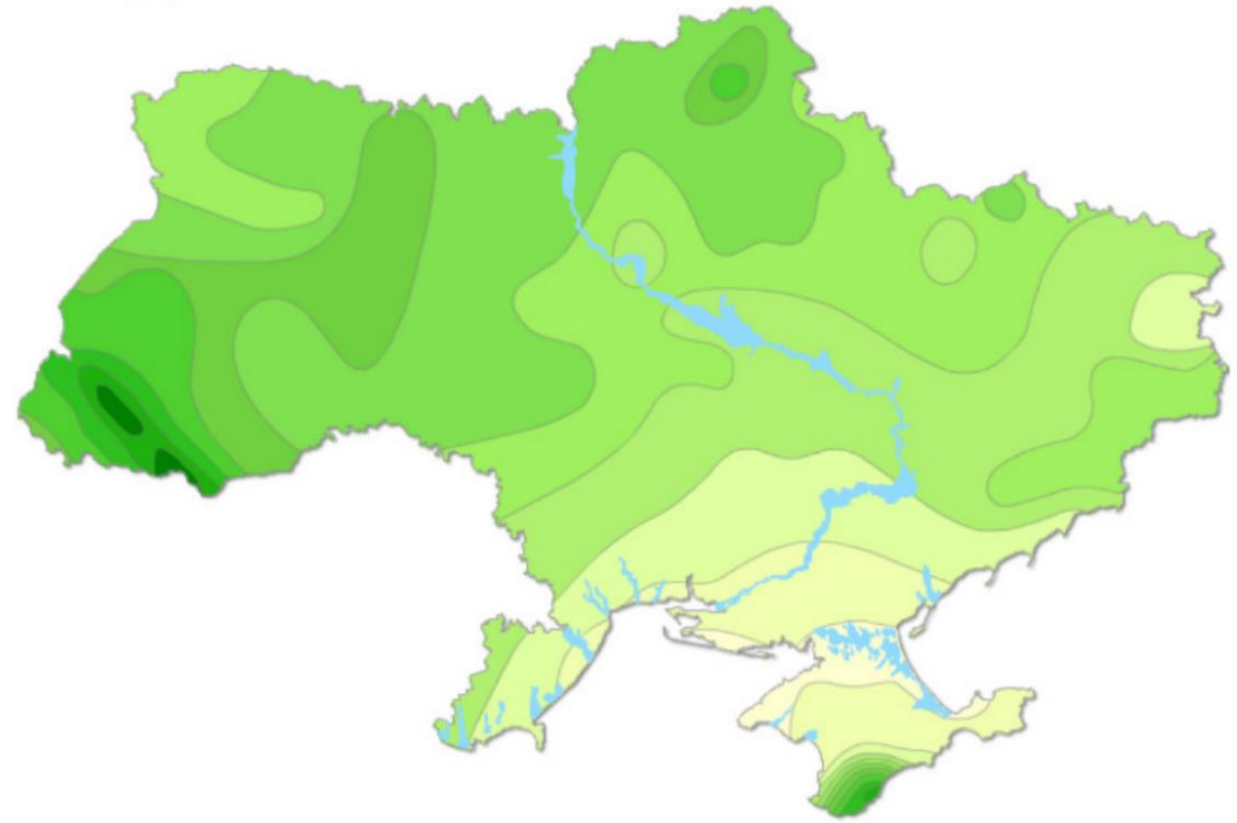
кількістю опадів

і переміщенням різних
типів повітряних мас
тощо

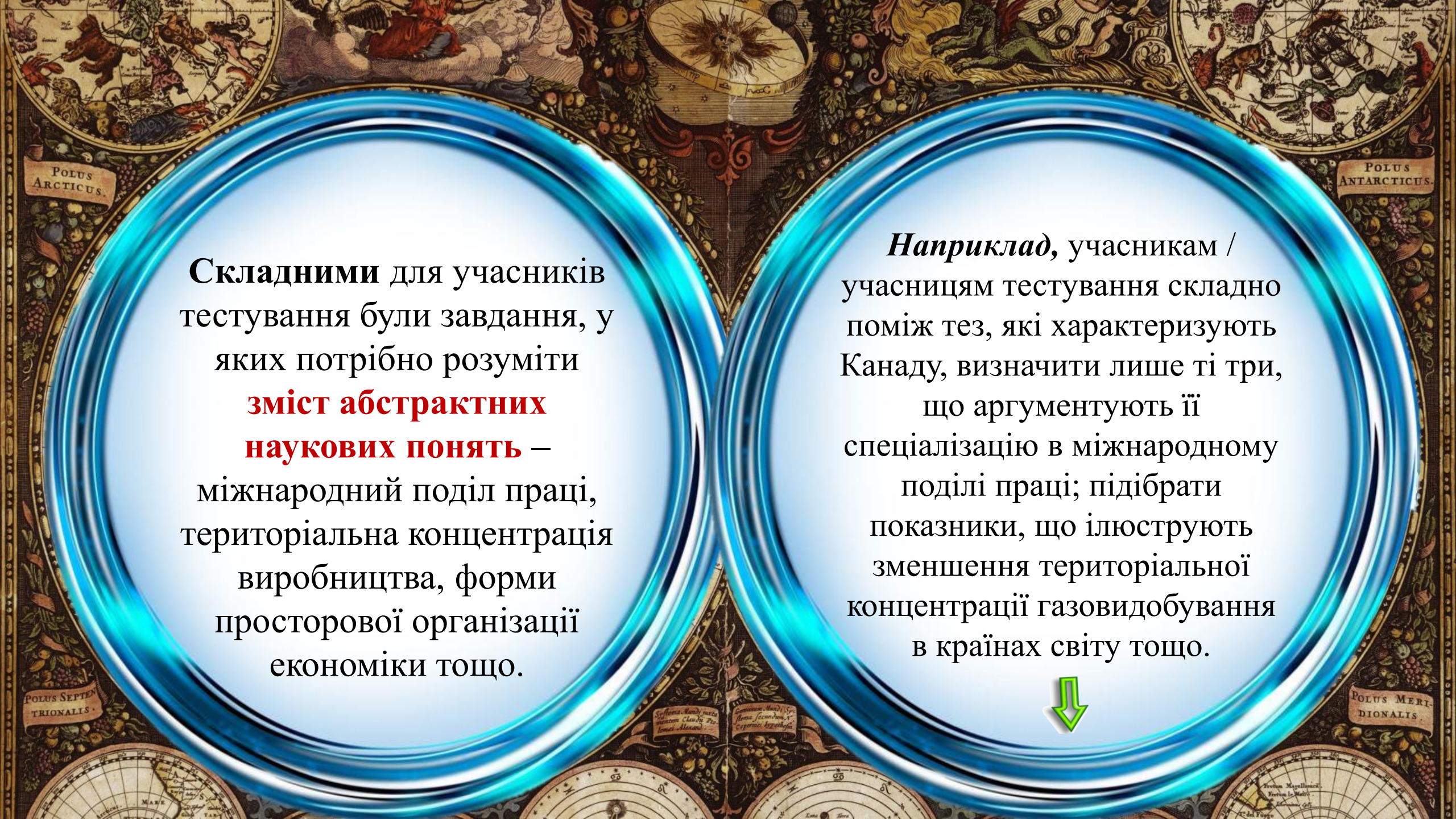

11. Зменшення середньорічної кількості опадів на рівнинній території України з північного заходу й півночі на південний схід і південь зумовлено поступовим

- А** посиленням впливу акваторії морів
- Б** зниженням атмосферного тиску
- В** зменшенням впливу антициклонів
- Г** послабленням активності циклонів

КЛЮЧ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	18,1	28,9	15,5	37,5	37,5	32,2	0,2

Складними для учасників тестування були завдання, у яких потрібно розуміти **зміст абстрактних наукових понять** — міжнародний поділ праці, територіальна концентрація виробництва, форми просторової організації економіки тощо.

Наприклад, учасникам / учасницям тестування складно поміж тез, які характеризують Канаду, визначити лише ті три, що аргументують її спеціалізацію в міжнародному поділі праці; підібрати показники, що ілюструють зменшення територіальної концентрації газовидобування в країнах світу тощо.

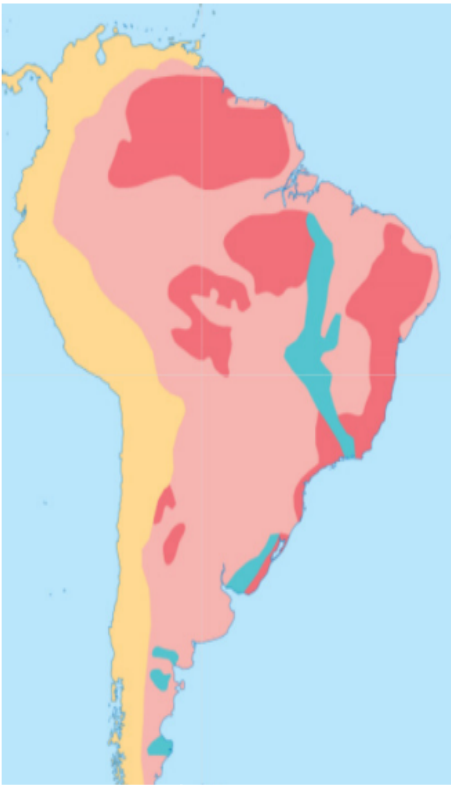
30. Усі наведені тези характеризують Канаду. **Які з них аргументують спеціалізацію Канади в міжнародному поділі праці?**

- 1 понад 10 % площі Канади – острови
- 2 Канада – класична країна переселенців (іммігрантів)
- 3 Клондайкська золота лихоманка – поштовх до освоєння північного заходу країни
- 4 лісистість країни – 45 %, а забезпеченість лісом – 9,7 га/особу
- 5 запаси мінеральних ресурсів – одні з найбільших поміж країн світу
- 6 57 % канадців працездатного віку – фахівці з вищою освітою
- 7 середня очікувана тривалість життя канадців – 81 рік

КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
456	6,1	47,4	42,7	3,8	48,1	10,5	0,1

Більшість тестованих 2024 р. не вміє читати карти навіть за наявності легенди (наприклад, за картою визначили основні тектонічні структури, що сформували материк Південна Америка, – 16,5 % тестованих).

6. За картою визначте основні тектонічні структури, що сформували материк Південна Америка.

- А плита молоді платформи, область давньої складчастості
- Б давня платформа, область молоді складчастості
- В кілька давніх платформ, мезозойська складчастість
- Г щити давніх платформ, докембрійська складчастість

КЛЮЧ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	15,2	16,5	17,3	51,0	16,5	7,4	0,0

У 2024 р. дуже складними виявилися стандартні завдання з визначення:

❑ відносної висоти точки (*складність 24 % проти 38 % 2021 р.*)

❑ відстані на місцевості за числовим масштабом (*складність 19 % проти 30 % 2021 р.*),

❑ азимута руху (*складність 12 % проти 23 % 2021 р.*)

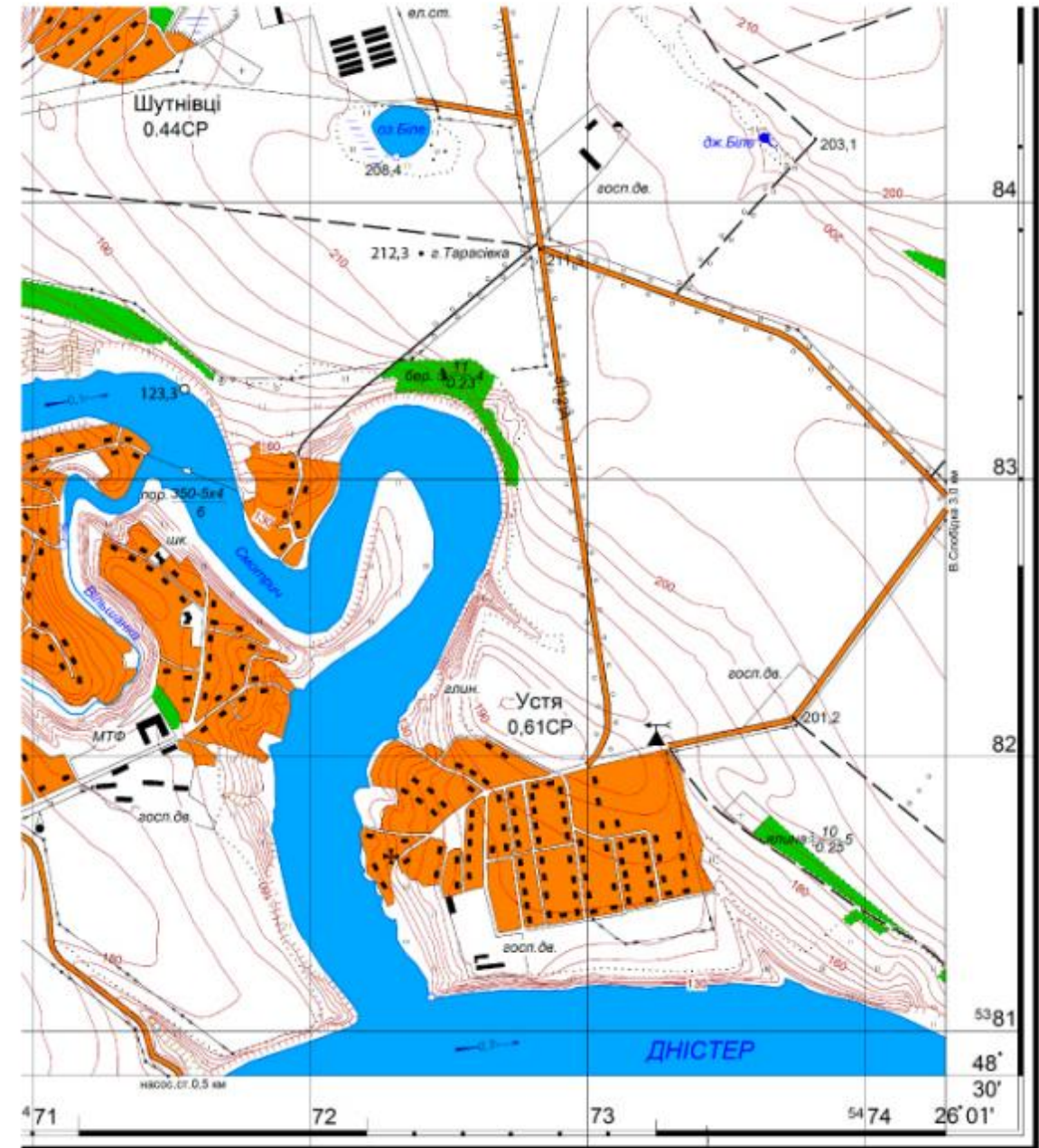

❑ визначити місцевий час змогли лише 2,3 % тестованих (імовірно, не знають алгоритму визначення географічної довготи на топографічній карті)

21. Визначте відносну висоту гори Тарасівка щодо урізу води в річці Смотрич (у метрах).

КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів	
	0	2
89	76,0	24,0

Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
24,0	63,3	0,5

Масштаб 1 : 25 000

22. Визначте довжину (у метрах) ділянки річки
Смотрич на місцевості, якщо на карті її довжина
від порома до гирла, виміряна курвіметром,
становить 15 см.

КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	2			
3750	81,1	18,9	18,9	54,2	0,5

23. Визначте географічний азимут (у градусах), яким рухається транспорт дорогою до села Устя, відхиляючись від напрямку на південь на 9° .

КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	2			
171	88,0	12,0	12,0	37,1	0,5

24. На скільки хвилин місцевий час на метеорологічній станції, яка розташована північніше села Устя, відстає від місцевого часу середнього меридіана II часового поясу (30° сх. д.)?

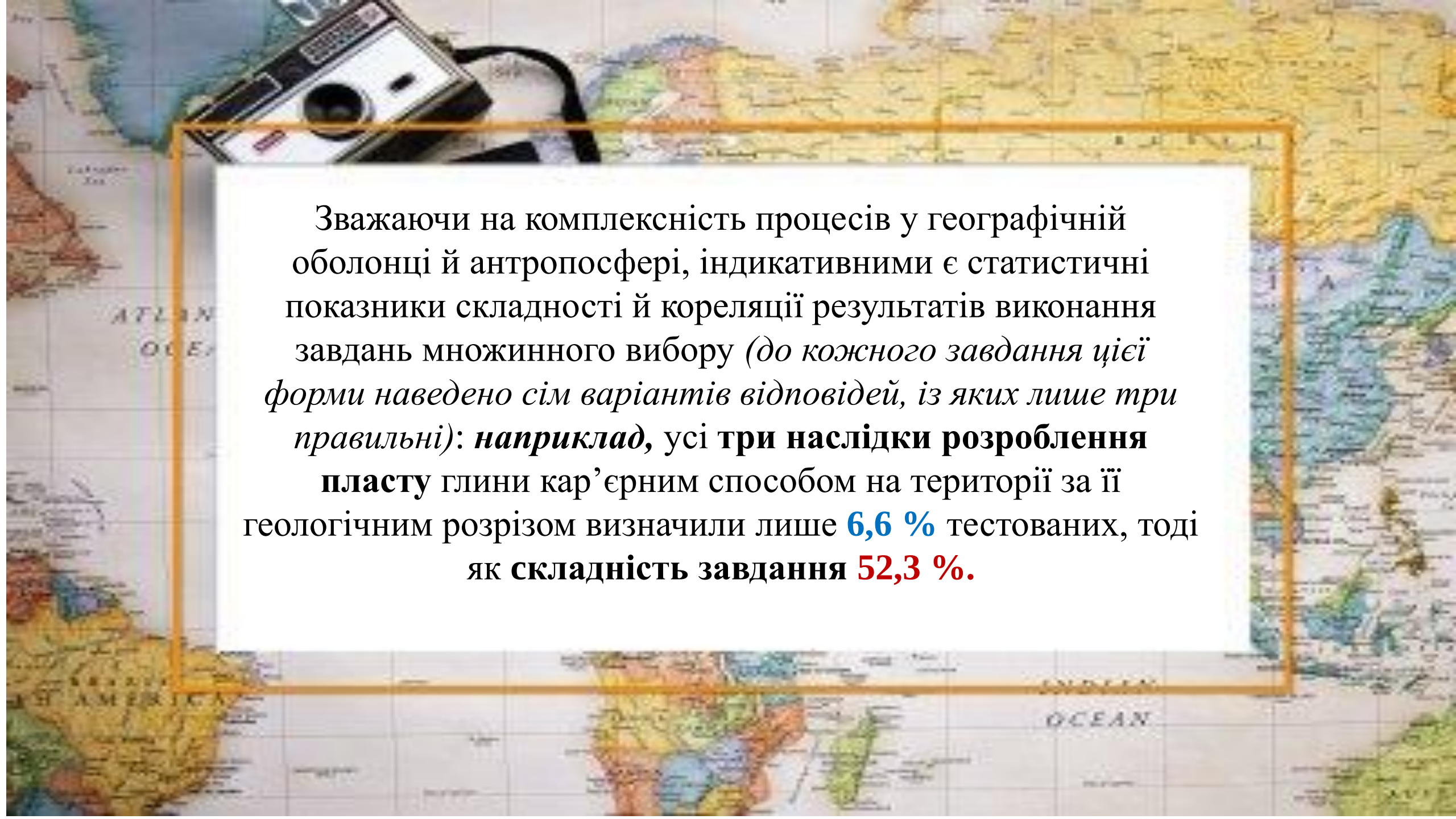
КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	2			
16	97,7	2,3	2,3	7,1	0,3

Якщо тестовані й знали
зміст основних наукових
категорій, розуміли
взаємозв'язки між
окремими явищами,

ТО

- **спрогнозувати** розвиток природних і суспільних процесів,
 - **спроєктувати** вплив на життя і здоров'я людини, екологічний стан місцевості, ефективність господарської діяльності (ключові компетентності для життя)
- їм **було складно**.

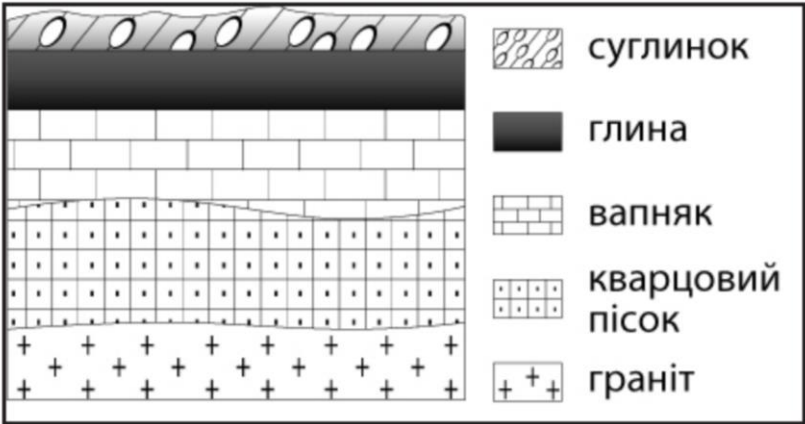

Зважаючи на комплексність процесів у географічній оболонці й антропосфері, індикативними є статистичні показники складності й кореляції результатів виконання завдань множинного вибору (*до кожного завдання цієї форми наведено сім варіантів відповідей, із яких лише три правильні*): **наприклад, усі три наслідки розроблення пласту глини кар'єрним способом на території за її геологічним розрізом визначили лише 6,6 % тестованих, тоді як складність завдання 52,3 %.**

25. Розгляньте відображену на рисунку схему залягання пластів гірських порід від поверхні до глибини 110 м.

Визначте причини занепокоєння громади наслідками розроблення біля їхнього селища пласту глини для цегельного заводу кар’єрним способом.

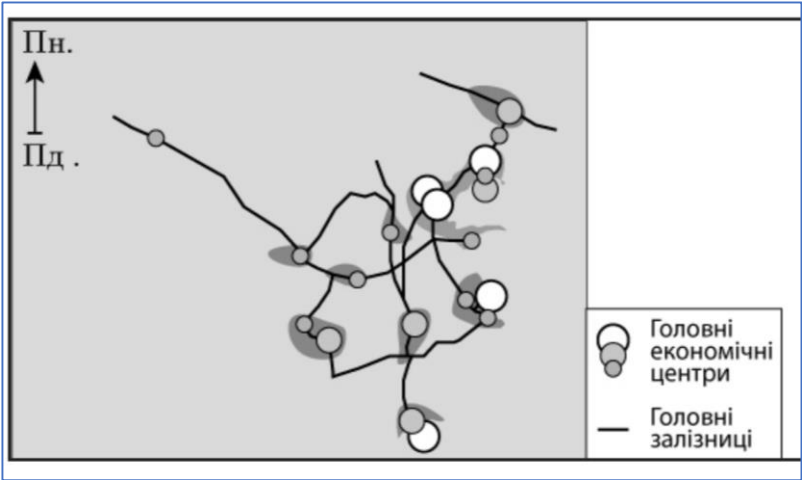
- 1 глина є основною материнською породою для формування ґрунту
- 2 на складених глиною і суглинком схилах виникатимуть зсуви
- 3 без водотривкого горизонту глини карстуватимуться вапняки
- 4 через зниження рівня ґрунтових вод мілітимуть криниці
- 5 ущільнення піску пришвидшуватиме його метаморфізацію
- 6 відкритий пласт граніту спричинятиме зростання радіоактивного фону
- 7 розроблення пластів відкритим способом активізує сейсмічні явища

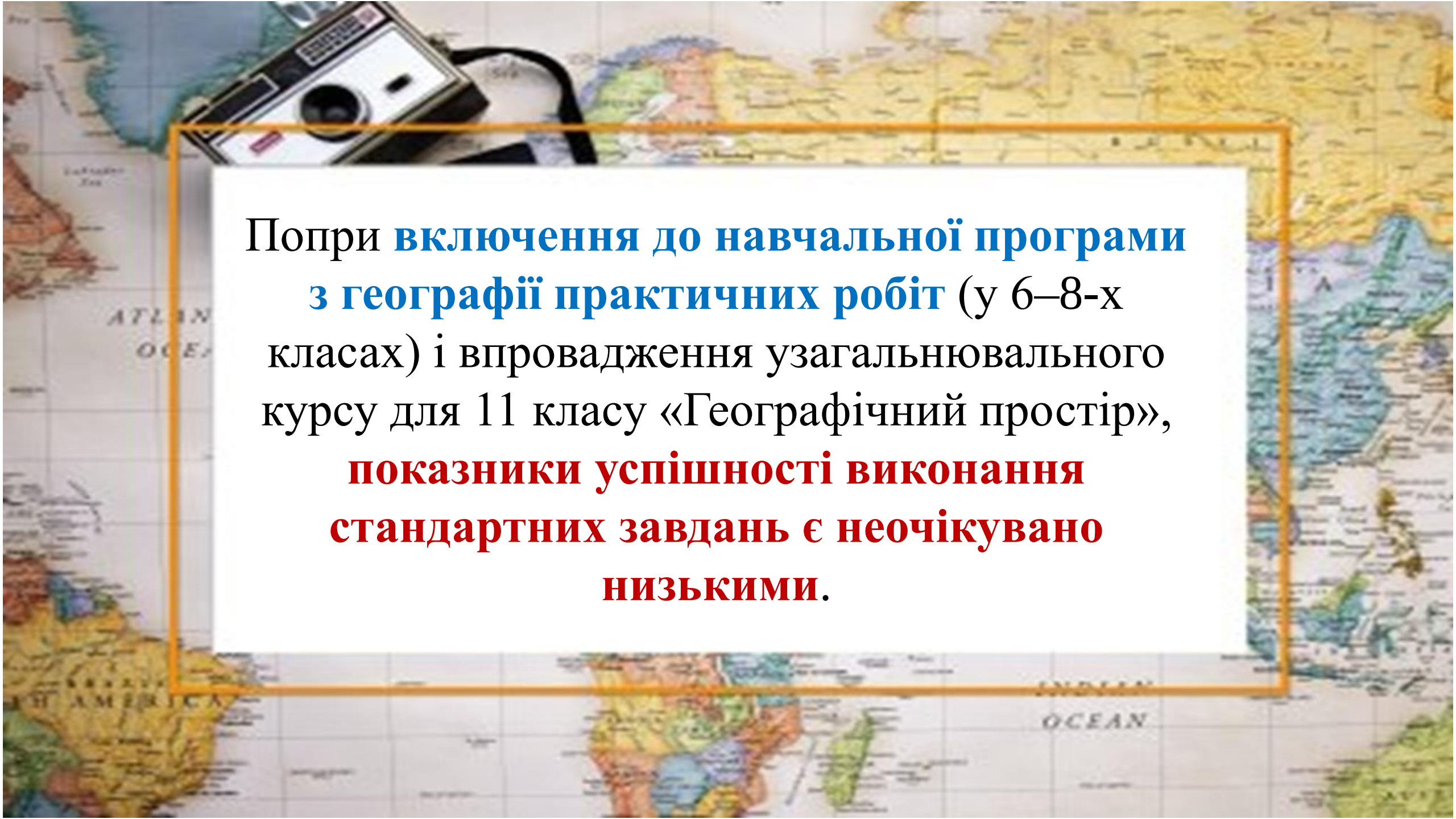
КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
234	3,8	41,9	47,7	6,6	52,3	19,5	0,2

29. На інтерактивній карті було відображено просторову організацію (просторовий каркас) економіки однієї з країн світу. Оскільки основу карти втрачено, графічний дизайнер зберіг «каркас» економіки в папці «Сполучені Штати Америки». Міркування дизайнера хибні, оскільки в просторовому каркасі економіки США мають бути

- 1 глобальні альфа-міста на заході країни
- 2 великий мегалополіс на південному сході країни
- 3 потужний нафтогазовий комплекс виробництв на південному узбережжі
- 4 столиця й головний економічний центр на півночі країни
- 5 район екстенсивного сільського господарства без осередків промисловості на південному заході
- 6 кілька транспортних коридорів широтного напрямку, що сполучають схід і захід країни
- 7 один із найпотужніших в регіоні центрів економічної активності на острові біля східного узбережжя

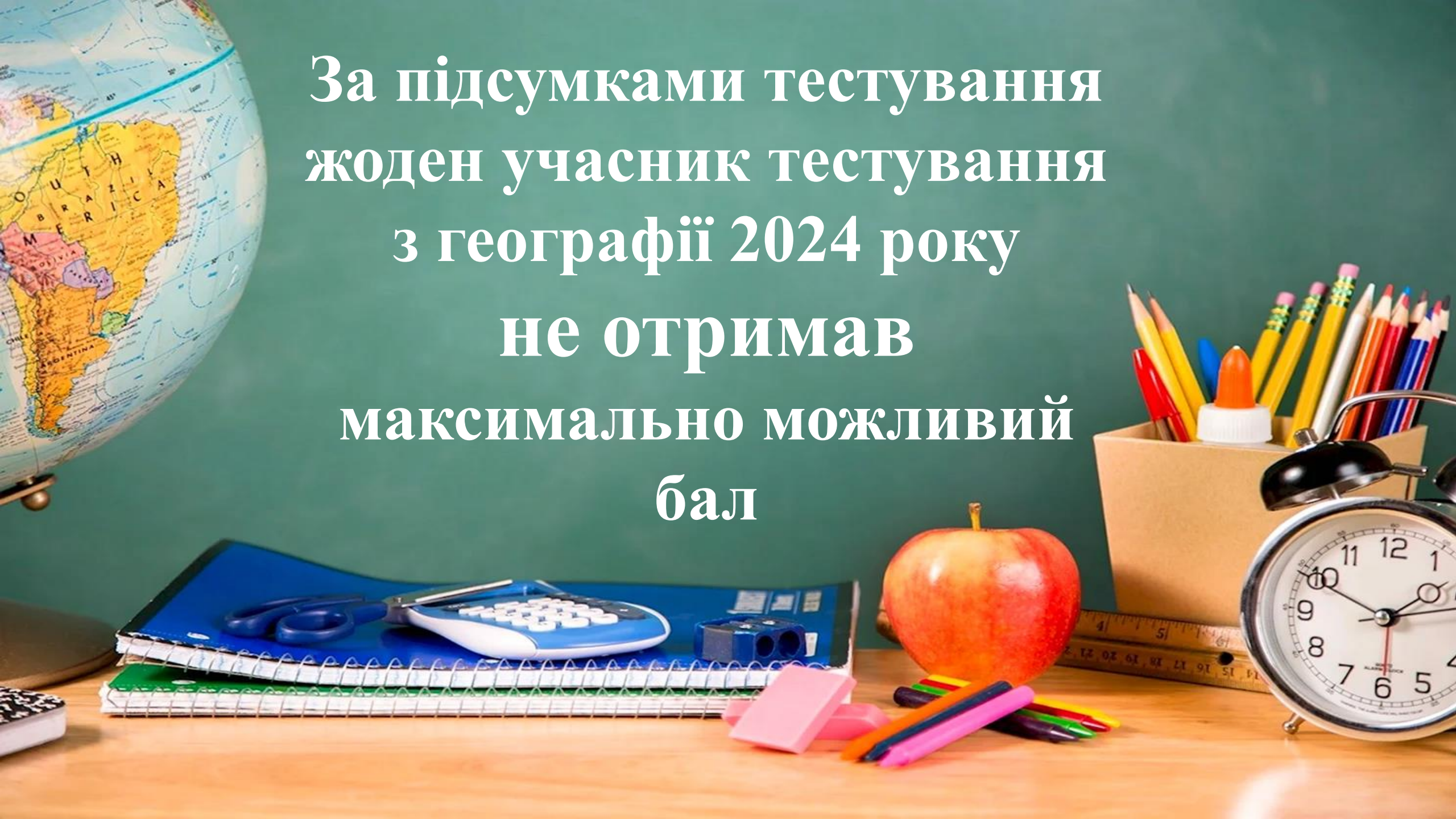

КЛЮЧ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
136	12,0	47,7	34,5	5,8	44,7	13,0	0,1

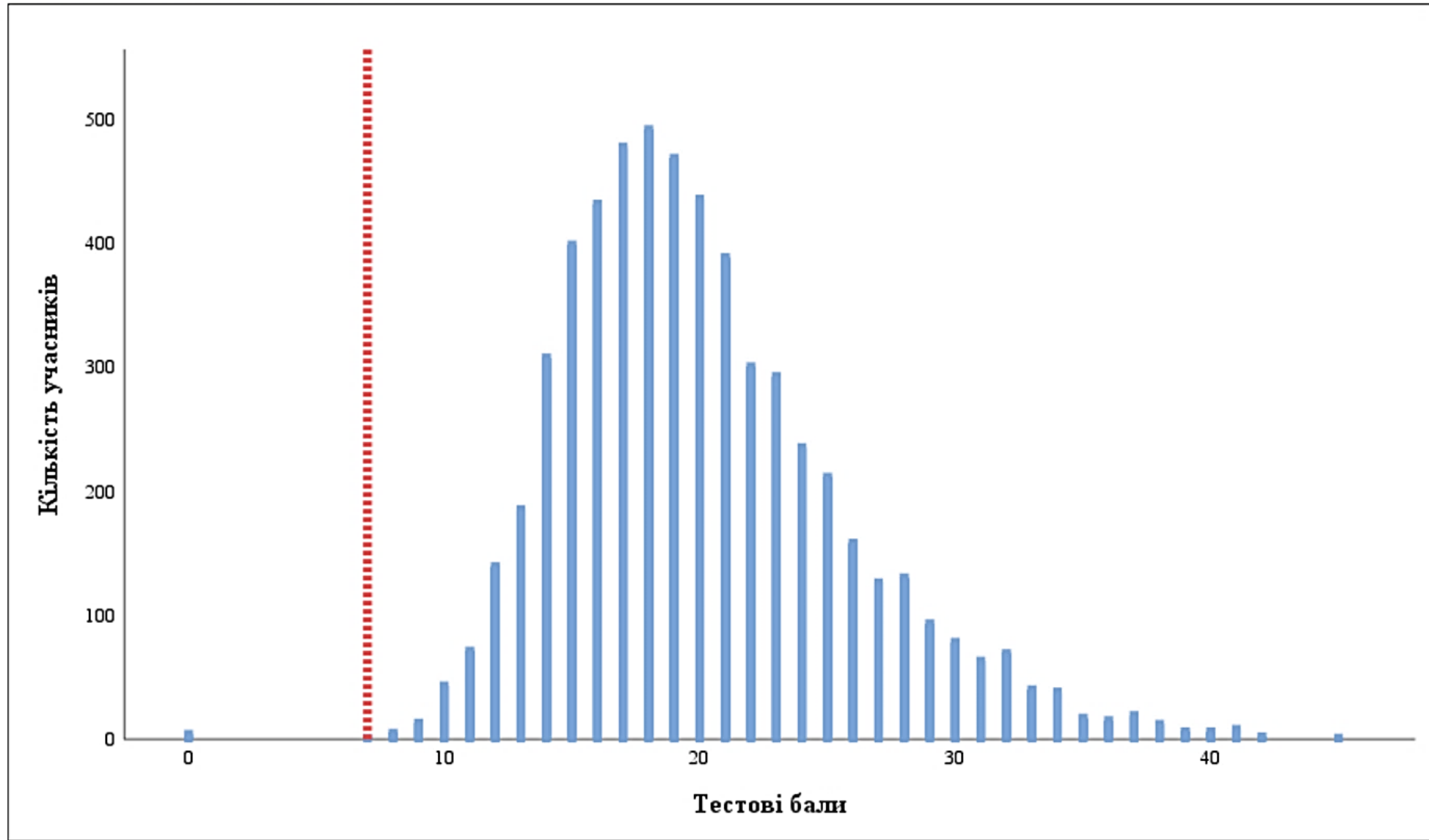

Попри **включення до навчальної програми з географії практичних робіт** (у 6–8-х класах) і впровадження узагальнювального курсу для 11 класу «Географічний простір», **показники успішності виконання стандартних завдань є неочікувано низькими.**

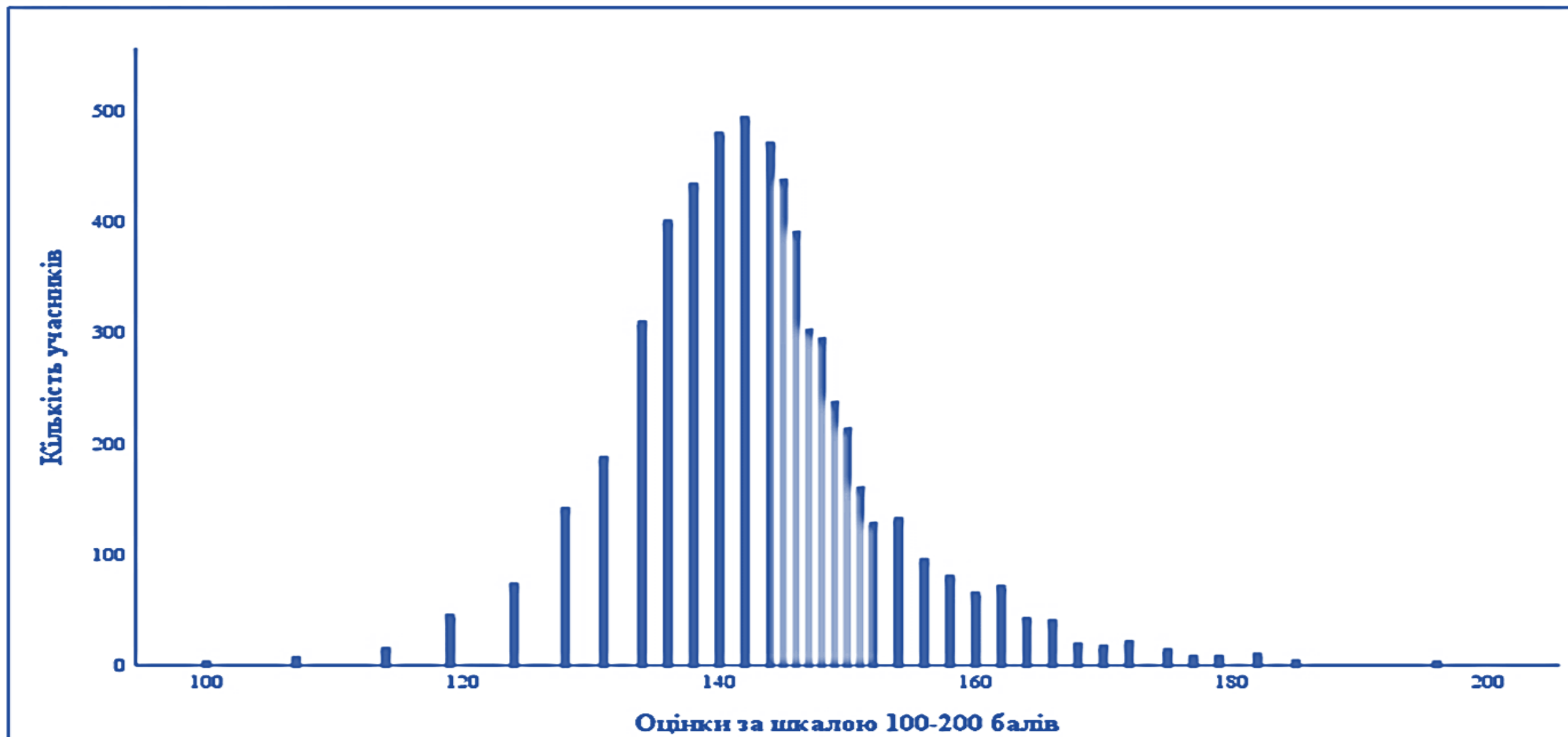
За підсумками тестування
жоден учасник тестування
з географії 2024 року
не отримав
максимально можливий
бал

Розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів

Розподіл учасників тестування з географії за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

2. Особливості національного мультипредметного тесту 2025 року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ухвалила закон про проведення НМТ-2025

№ 12053 від 23.09.2024,

який встановлює, що зарахування вступників до закладів
вищої освіти на програми бакалавра відбудеться за
результатами **національного мультипредметного тесту**

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р.

№ 696

про ухвалення програми ЗНО з географії

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

26 06 20 18 р.

м. Київ

№ 696

Про затвердження програм зовнішнього
незалежного оцінювання результатів
навчання, здобутих на основі
повної загальної середньої освіти

Відповідно до частини другої статті 47 Закону України «Про освіту» та на виконання рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року протокол № 5/4-2 «Про проекти програм зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти»,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, що додаються.
2. Українському центру оцінювання якості освіти (Карандій В. А.) під час розроблення та укладення тестів для проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, у 2020 році забезпечити відповідність тестових завдань змісту програм зовнішнього незалежного оцінювання, затверджених пунктом 1 цього наказу.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Т. в. о. Міністра

В. В. Ковтунець

Наказ Українського центру
оцінювання якості від
14.01.2025 р.

№ 6

**Загальна характеристика
сертифікаційної роботи
національного
мультипредметного тесту
2025 року
(частина «ГЕОГРАФІЯ»)**

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Міністерства освіти і науки України
наказ Міністерства освіти і науки України
від 26.06.2018 р. № 696

**ПРОГРАМА
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ
результатів навчання з ГЕОГРАФІЇ,
здобутих на основі повної загальної середньої освіти**

Програму зовнішнього незалежного оцінювання з географії розроблено на основі чинної програми з географії для 6-9 класів закладів загальної середньої освіти (основна школа) та програми з географії рівня стандарту для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (старша школа). Обсяг знань географічних закономірностей і термінів, географічної номенклатури визначається в межах діючої програми та чинних підручників.

Мета зовнішнього незалежного оцінювання з географії – оцінити ступінь підготовленості учасників зовнішнього незалежного оцінювання до навчання у закладах вищої освіти.

Завдання зовнішнього незалежного оцінювання з географії:

- визначити рівень набутих знань і умінь;
- оцінити сформованість комплексного, просторового, соціально орієнтованого уявлення про Землю на основі краєзнавчого, регіонального та планетарного підходів;
- перевірити здатність застосовувати географічні знання та набуті уміння для аналізу природних і суспільних явищ, процесів, подій;
- встановити ступінь сформованості географічних компетентностей, географічної культури.

Програма зовнішнього незалежного оцінювання включає всі розділи програмних курсів з географії відповідно стандартного та

Чинна програма зовнішнього незалежного оцінювання з географії містить такі розділи:

Загальна географія

Географія материків і океанів

Фізична географія України

Населення України та світу

Україна і світове господарство

Регіони та країни

**Усього в блоці НМТ з географії буде
30 завдань, з-поміж яких:**

20 завдань

з вибором однієї
правильної відповіді з
чотирьох варіантів

•4 завдання

•відкритої форми з
короткою відповіддю
(неструктуровані
завдання);

6 завдань

з вибором 3 відповідей
із 7 запропонованих
варіантів

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

3. Типи завдань сертифікаційної роботи та схеми нарахування балів за виконання завдань

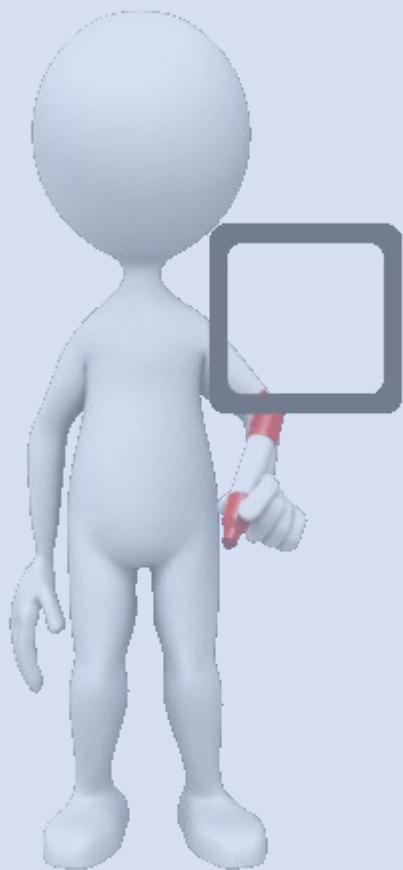

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

- ✓ Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний..
- ✓ Блок мультитесту з географії містить **20 завдань** цієї форми (№ 1–20),

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІМТ

2025

Форма / опис завдання

Завдання вважається виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і позначив відповідь

Схема нарахування балів

в 0 або 1 бал:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь;

☐ **0 балів**, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

**5. В Україні найчисельнішою є група підприємств,
на яких виробляють**

А кольорові метали

Б харчові продукти

В транспортні засоби

Г побутові хімікати

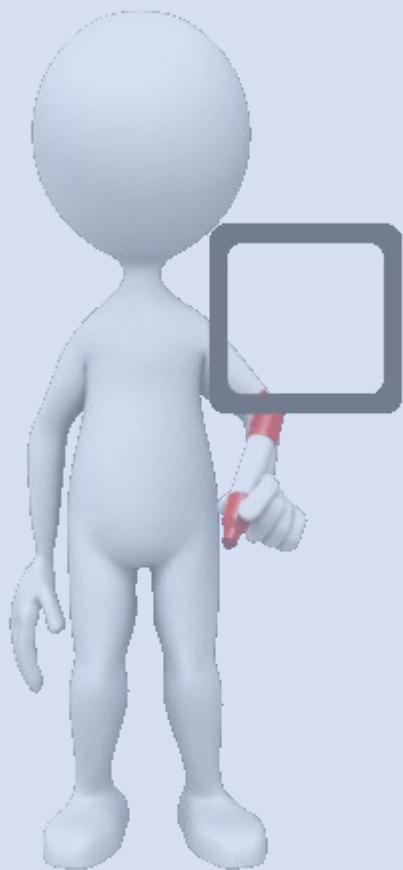
Відповідь: Б

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

2. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю.

- ✓ Завдання має основу та передбачає розв'язування задачі.
- ✓ Тест містить **4 завдання** такої форми (№ 21–24),

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІМТ

2025

Форма / опис завдання

Завдання вважається виконаним, якщо учасник мультитесту, здійснивши відповідні числові розрахунки, записав, дотримуючись вимог і правил, кінцеву відповідь.

Схема нарахування балів

0 або 2 бали:

- **2 бали**, якщо вказана правильна відповідь;
- **0 балів**, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

2025

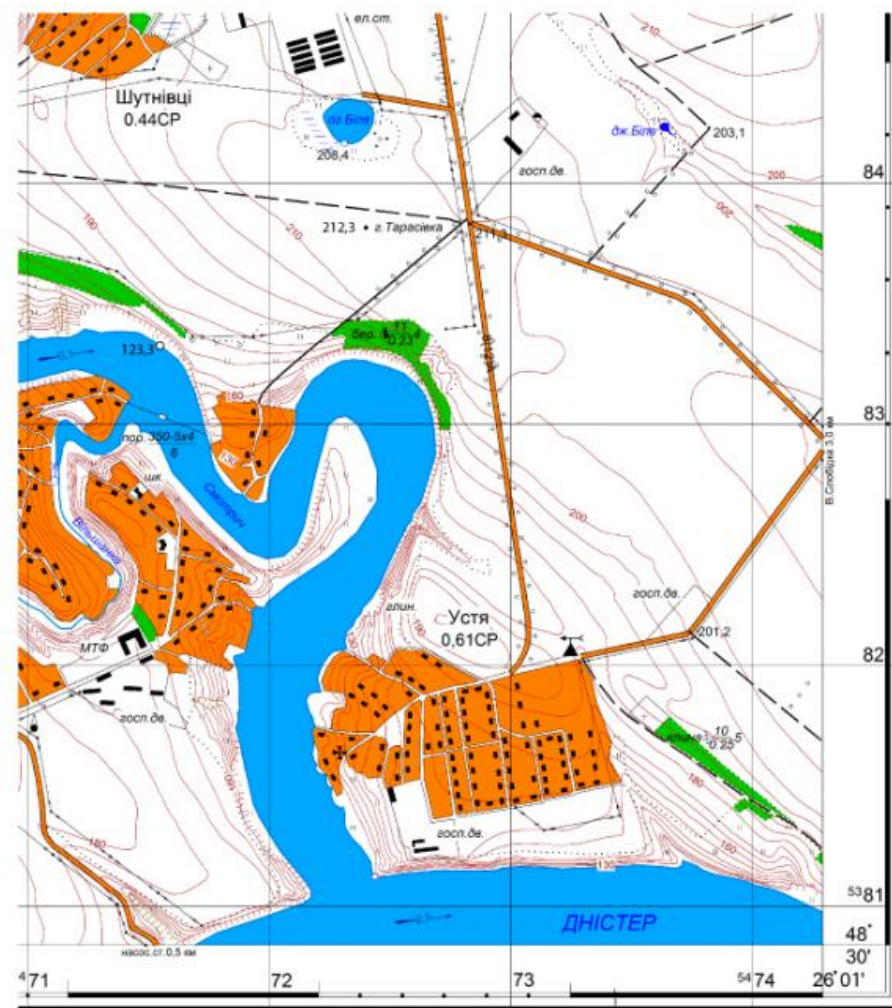
ГЕОГРАФІЯ
ІНМТ

2025

24. На скільки хвилин місцевий час на метеорологічній станції, яка розташована північніше села Устя, відстає від місцевого часу середнього меридіана II часового поясу (30° сх. д.)?

Відповідь: 16

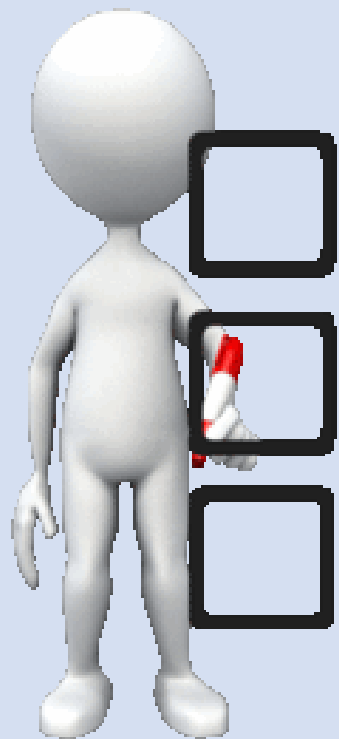
Масштаб 1 : 25 000

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

3. Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповідей.

- ✓ Завдання складається з основи та семи варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні.
- ✓ Тест містить **6 завдань** цієї форми (№ 25–30).

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНІТ

2025

Форма / опис завдання

Завдання вважається виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і записав три відповіді (цифри) в таблиці відповідей.

Схема нарахування балів

Кожне завдання оцінюється в

0, 1, 2 або 3 бали:

1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді (цифру) із трьох можливих;

0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді (цифри), або один варіант відповіді (цифра) вказано тричі, або відповіді на завдання не надано.

Порядок написання цифр значення не має.

2025

ГЕОГРАФІЯ
ІНМТ

2025

27. Визначте характерні риси автомобілебудування в Україні.

- 1 першість у структурі ВВП за вартістю продукції
- 2 домінування автомобілів у структурі експорту товарів
- 3 крупно- й дрібновузлове збирання автомобілів іноземних брендів
- 4 орієнтування виробників автомобілів переважно на внутрішній ринок
- 5 виробництво деталей і вузлів (автокомпонентів) переважно на експорт
- 6 концентрування виробництва в столичній агломерації
- 7 функціонування автомобілебудівних кластерів у містах-мільйонниках

Відповідь: 345

Презентацію завершено!

З більш детальною інформацією щодо підготовки та проведення НМТ-2025 ви можете на сайтах:

УЦОЯО - <https://testportal.gov.ua/>

ОРЦОЯО - <https://test-center.od.ua/>

